

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

20. HAFTA

ANLAMIN YAPI TAŞLARI

BIÇİM BİLGİSİ - BIÇİM BİLGİSİ - BIÇİM BİLGİSİ
YAPI - YAPI - YAPI

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

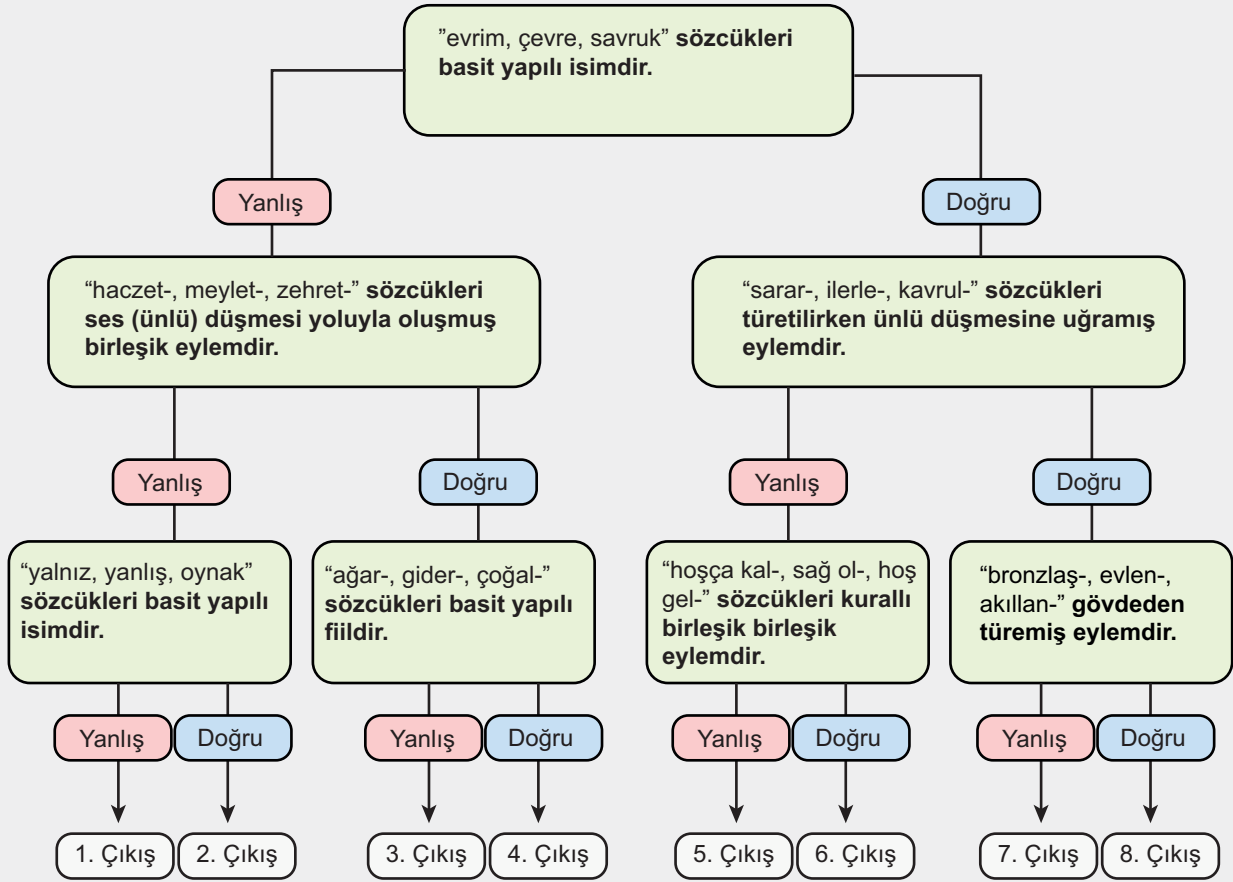
Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

1. Aşağıda verilen tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerden bazıları doğru, bazıları yanlıştır. İlk ifadeden başlayıp, cevap oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız

Doğru Çıkış: 3. Çıkış

1. Huzur, bütün duygularımızı barış içinde tutmaksız
I

eğer biz hiç mi huzurlu olamayacağız; bir
II III

huzursuzluğa mı mahkûmuz. En korkunç savaşı
IV

kendi içimizde yaşarken ne yapmalıyız?
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapıcı ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sözcüklerin tümü türemiş yapıdır?**

- A) Şimdiki çocuklar sokaklarda oynamayı bilmiyor.
B) Güneş, dağların tepelerinden yavaşça çekiliyordu.
C) Konuşmacı hastalanınca konferans yarım kaldı.
D) Yarın önemli bir görüşmem var, deyip ayrıldı.
 E) Topluma çevre koruma bilinci aşılmalıdır.

3. Bu aşk burada biter ve ben çekip giderim
I

Yüreğimde bir çocuk cebimde bir revolver
II

Bu aşk burada biter iyi günler sevgilim
III IV

Ve ben çekip giderim bir nehir akıp gider
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi yapı bakımından türemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili özel isimlerden hangisi yapı bakımından farklıdır?**

- A) Nurcan, sınıfımıza geldiğinde içe kapanık, çekingen biriydi.
B) Üniversitede ilk arkadaşım Bartınlı bir genç olan Ayhan'di.
 C) Yarışmaya Sevta da katılmak isteyince kuralları değiştirmek zorunda kaldık.
D) İknur'un iyi niyetli çabaları olmasaydı zor kalkardı bu işin altından.
E) O olaydan sonra beni istifa etmekten alıkoyan Songül oldu.

5. I. Biliyorum sana giden yollar kapalı
Üstelik sen de hiçbir zaman sevmedin beni
(Basit, birleşik, türemiş sözcükler vardır.)
II. Ne kadar yakından ve arada uçurum;
İnsanlar, evler, aramızda duvarlar gibi
(Gövdeden türemiş sözcük vardır.)
III. Uyandım uyandım, hep seni düşündüm
Yalnız seni, yalnız senin gözlerini
(Kip eki almış sözcükler vardır.)
IV. Sen Bayan Nihayet, sen ölümüm kalımım
Ben artık adam olmam bu derde düşeli
(Tüm sözcükler yapıcı basittir.)
V. Şimdilerde bir köpek gibi koşuyorum
Yoksa gururlu bir kişiyim aslında, inan ki
(Birden çok çekim eki almış sözcük vardır.)

Numaralanmış dizelerle ayraç içinde verilen açıklamalardan hangisi uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi yapıcı ötekilerden farklıdır?

- A) Odasında yalnız kaldığı zamanlar doktor olma hayali kurardı.
- B) Yaşlı adam yerinden yeni kalkmıştı ki aniden yere yığıldı.
- C) Gemicinin resmini bakır levha üzerine oya gibi işlemişlerdi.
- D) Çocukların kıyafetlerinin ucunda rengarenk püsküller vardı.
- E) Etrafında gerçek bir dost arıyor ama yıllardır bulamıyordu.

7. Yıkıcı bir aşk bu
I

Yıkıyor milletin ortasına
II

Tutku yükünü
III

Bölücü bir aşk
IV

Ekmeği suyu bölüyor
V

Günde üç öğün

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisi ötekilerden yapıcı farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İlişkilerde güven, olmazsa olmazdır.

Bu cümledeki altı çizili sözcükle ilgili,

- I. Ortak köktür.
- II. Sesteş köktür.
- III. Yansıma köktür.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
I

Bu şehir o eski İstanbul mudur
II

Karanlıkta bulutlar parçalanıyor
III

Sokak lambaları birden yanıyor
IV

Kaldırımlarda yağmur kokusu
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, birleşik sözcüktür.
- B) II. sözcük, basit sözcüktür.
- C) III. sözcük, türemiş sözcüktür.
- D) IV. sözcük, birleşik sözcüktür.
- E) V. sözcük, gövdeden türemiş sözcüktür.

10. Bakakalırım giden geminin ardından;
I II

Atamam kendimi denize, dünya güzel;
III IV

Serde erkeklik var, ağlayamam.
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangileri yapısına göre ötekilerden farklıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) III ve V E) IV ve V

11. Yazı bulunduktan sonra insanların yaşamı daha da
I II III IV

kolaylaştı.
V

Bu cümlede altı çizili sözcüklerden hangisi yapıcı ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Beni bu güzel havalar mahvetti,

I

Böyle havada istifa ettim

II

Evkaftaki memuriyetimden.

Tütüne böyle havada alıştım,

III

Böyle havada âşık oldum.

IV

Eve ekmekle tuz götürmeyi;

Böyle havalarda unuttum;

V

Bu dizelerdeki numaralanmış fiillerden hangileri yapısına göre ötekilerden farklıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
 D) III ve V E) IV ve V

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili birleşik sözcük, oluşumu bakımından ötekilerden farklıdır?**

- A) Suçiçeği geçirenlerden bazılarının yüzlerinde derin izler kalıyor.
 B) Karasal iklimlerde aslanağı yetiştirmek kolay olmuyor.
 C) Annem bir kadınbudu yapar, parmaklarınızı yersiniz.
 D) Hanımeli hem güzel kokar hem de bahçeye güzel bir görünüş katar
 E) Eve alınacak çekyat için bütün aile mobilyacıya gittik.

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde cümle biçiminde oluşmuş birleşik isim vardır?**

- A) Fildişi kazağı ona çok yakıştıyordu.
 B) Öyle açığöz ki her fırsatı değerlendirir.
 C) İmambayıldı da patlıcandan yapılır.
 D) Cumartesi günü balığa gitmeyi düşünüyor.
 E) İlkbahar geldi, doğa yeniden canlandı.

15. I. İnsan bu, su misali, kıvrım kıvrım akar ya;
 II. Bir yanda akan benim, öbür yanda Sakarya.
 III. Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;
 IV. Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.
 V. Her şey akar, su, tarih, yıldız, insan ve fikir;

Numaralanmış dizelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. dizedeki sözcük, yapıca türemiştir.
 B) II. dizedeki sözcük, birinci tekil kişi eki almıştır.
 C) III. dizedeki sözcük, fiilden isim türeten yapım eki almıştır.
 D) IV. dizedeki sözcük hem yapım hem çekim eki almıştır.
 E) V. dizedeki sözcük, yapıca basittir.

16. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili birleşik isimlerden hangisi farklı bir yolla oluşmuştur?**

- A) Yeryüzünün büyük bir bölümü denizlerle kaplı.
 B) Yeni ayakkabısını görünce çok mutlu oldu.
 C) Kartopu yüzüne gelince canı yandı.
 D) Yağmurdan sonra çıkan gökkuşağı muhteşemdi.
 E) Akdeniz'in tuzlu suları sedefe iyi geliyor.

17. açılmış sarmaşık gülleri kokularıyla baygın

I

en görkemli saatinde yıldız alacasının

II

gizli bir yılan gibi yuvalanmış içimde keder

III

uzak bir telefonda ağlayan yağmurlu genç kadın

IV

V

Numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi türetilirken iki kez tür değiştirmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden farklı bir yolla kurulmuş birleşik eylem vardır?

- A) Ortam gerilince terk ettim toplantıyı.
 B) Trafik yüzünden toplantıya zor yetişebildim.
 C) Kahroluyorum insanların bu duyarsızlığına.
 D) Kötü bir şeyler olacağını hissetmiştim.
 E) Sabreyle gönül, diyordu ünlü ozan.

19. I. Katip evrakları masanın üstüne bıraktı.

II. Motordan tuhaf bir horultu geliyordu.

III. Yazıcı bozulduğundan çıktı alamıyoruz.

IV. Ders bitti, herkes evinin yolunu tuttu.

V. Yaşlı hastadaki belirtiler gripi andırıyor.

Numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcükler yapılarına göre eşleştirilse hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20. Türkçede sözcük köklerinden sonra yapım eki/ekleri ve çekim eki/ekleri gelir. (kök+yapım eki+çekim eki)

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala aykırı bir kullanım vardır?

- A) İnsanların seni en çok sevdiği zaman, onların işine en çok yaradığın zamandır.
 B) Uğraşamam dünümler ve dünümdenlerle... Ben yarına bakarım yanımdakilerle.
 C) Beni mahveden şey; bana yalan söylemiş olman değil, sana bir daha inanmayacak olmamdır.
 D) Hayatta daima gerçekleri savun! Takdir eden olmasa bile vicdanına hesap vermekten kurtulursun.
 E) Dünü kurtarmak bizim elimizde değildir fakat yarını kazanmak ya da kaybetmek bizim elimizdedir.

21. Yaş otuz beş! yolun yarısı eder.
I

Dante gibi ortasındayız ömrün.
II

Delikanlı çağımızdaki cevher,
III

Yalvarmak, yakarmak nafile bugün.
IV

Gözünün yaşına bakmadan gider.
V

Bu dizelerde altı çizili sözcükler yapılarına göre eşleştirilse hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. ay ışığına batmış
I

karabiber ağaçları
II

gümüş tozu

gecenin ırmağında yüzüyor zambaklar
III

yaseminler unutulmuş
IV

tedirgin gülümser
V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi yapı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Cevap Anahtarı

1. C 2. E 3. D 4. C 5. D 6. A 7. B 8. A 9. D 10. C
 11. C 12. D 13. E 14. C 15. B 16. E 17. D 18. B 19. C 20. B
 21. B 22. B

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) "Kitaplar masanın üstünde duruyor." cümlesindeki eklerin tamamı çekim ekidir, dolayısıyla bu cümledeki tüm sözcükler basit yapıdır.
- 2) "çekyat, kapkaç, tutkal" iki fiilin kaynaşmasıyla (tür kayması) oluşmuş birleşik isimlerdir.
- 3) Yeni bir kavramı karşılamak üzere, birden fazla sözcüğün bir araya gelip kaynaşmasıyla oluşan sözcüklere birleşik sözcük denir.
- 4) "denizaltı, hanımeli, gökkuşağı, ustabaşı" sözcükleri isim tamlaması şeklinde oluşmuş birleşik sözcüklerdir.
- 5) Köklere yapım eki getirilerek oluşturulan yeni sözcüklere gövde denir.
- 6) "terk etmek, kaybolmak, sabreylemek" yardımcı eylemli birleşik eylemdir.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- 1) Basit yapı sözcükler, yapım eki almamış sözcüklerdir. Bu tür sözcükler çekim eki alabilir. Yapım eki almadıklarından bunlar daima kök durumunda bulunur. D
- 2) "Akdeniz, Acıgöl, sivrisinek, Eskişehir" isim tamlaması şeklinde oluşmuş birleşik isimlerdir. Y
- 3) "gelivermek, koşadurmak, donakalmak" yardımcı eylemli birleşik eylemdir. Y
- 4) Yapım eki alan "gözlükçü, kömürlük, sevgi, saygın" gibi sözcükler türemiş sözcüklerdir. D
- 5) "bilgisayar, imambayıldı, gecekondu" bir isimle bir fiilin kaynaşması yoluyla oluşmuş birleşik sözcüklerdir. D
- 6) "buzdolabı, bülbülüvası, ebegümeci" sözcükleri sıfat tamlaması şeklinde oluşmuş birleşik sözcüklerdir. Y

3. Aşağıdaki birleşik sözcükleri karşılarındaki oluşum yollarıyla eşleştiriniz.

1) cumartesi, kahvaltı, pazartesi 2) hisset-, reddet-, zannet- 3) Uludağ, Kızıldeniz, Yenişehir 4) aslanağzı, kedigözü, balıksırtı 5) yapboz, verkaç, Vural 6) cankurtaran, barışsever, çokbilmiş

3

A Sıfat tamlaması biçiminde

6

B Sıfat-fiil ekinin kalıplaşmasıyla

1

C Ses (ünlü) düşmesi yoluyla

5

D Tür kayması (iki fiilin kaynaşması) yoluyla

4

E İsim tamlaması biçiminde

2

F Ses (ünsüz) türemesi yoluyla

TAK
diye
anla,

TAK
TİK

TİK
diye
çöz,

— ■■■ —
ÖDEV FORMATINDA
32 FASİKÜL

— ■■■ —
YAZILIYA HAZIRLIK
SORULARI

— ■■■ —
DETAYLI ÖLÇMEYE UYGUN,
HÜCRELENDİRİLMİŞ,
PEKİŞTİRİCİ,
AÇIK UÇLU VE ÇOKTAN
SEÇMELİ SORULAR

— ↻ —
TAM OKUL
DESTEKLİ

— ■■■ —
TAM OKUL İLE DETAYLI
GERİ BİLDİRİM KARNESİ